

MARXAR O ANAR-SE'N

Aquests dos verbs són sinònims o no? Quin és més adequat de fer servir? Per respondre aquestes preguntes, primer fem una consulta al diccionari:

Marxar 1 La tropa caminar amb un cert pas, en un cert ordre. **2 1** Un cotxe, una nau, una màquina, anar. *Un cotxe que marxa molt bé.* **2 2** Per ext. Com marxen els afers? **3** Anar-se'n.

Anar 3 Unit al pronom *en* significa partir d'un lloc per a anar en un altre. *Demà ja no seran ací, se'n van a Mallorca.*

La tercera accepció de *marxar* ens remet a *anar-se'n*, però és evident que és una significació moderna que no és gaire apropiada; en origen el verb *marxar* tenia el significat primer. Com a sinònim d'*anar-se'n* no en trobem cap exemple anterior al segle XX, contràriament al verb *anar-se'n*, l'ús del qual ja és documentat al segle XIV, en obres com *Tirant lo blanc*.

Joan Coromines en el *Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana* ja ens diu que fer servir aquest verb com a sinònim d'*anar-se'n* és un castellanisme: «Modernament s'abusa molt d'aquest mot, car usar-lo amb el sentit d'*anar-se'n* constitueix un gravíssim i inexcusable castellanisme, afavorit pel militarisme castellà [...]»

Per extensió sí que podem fer servir *marxar* no només per referir-nos a la tropa sinó també a vehicles o persones qualssevol: *Com a protesta han fet una marxa lenta de cotxes per l'autopista; algunes persones de l'ADAC han participat en la marxa per la llibertat; ha participat en una marxa popular de 24 quilòmetres.* Aquest ús es perfectament correcte; en canvi, hem d'evitar de fer servir *marxar* com a sinònim d'*anar-se'n*. Per tant, després d'escriure aquest article, ja *me'n puc anar* a descansar tranquil, amb la feina feta.